

Frenk
Trava Rica

Kdo
se
boji
IVANA
Krambergerja

monodrama

PRIDE NA ODER V POPOLNI „BOJNI“ OPREMI:

2 ČEVLJA
2 NOGAVICI
GATE
HLAČE
PAS
MAJICA
SRAJCA
SUKNJA
METULJČEK
ŠAL
KLOBUK

Kdo se boji črnega možaa?! Niiihče!

VRŽE KLOBUK NA OBEŠALNIK

Pač. Vsi! Naenkrat sem bau bau.

SLAČI PLAŠČ

Še drug plašč mi ne pomaga. Nobena opica. Dolgo sem bil niemand.

GA SLEČE IN DRŽI V ROKI

Skrivaj sem zizal kravo. Še vedno smatram, da je ziza, sesek ... potreben dodatek vsaki elementarni ženski. Nisem lepo povedal, a ... ne vem če sem rojen govornik. Jecljam res ne, to bi še mi manjkalo! V tej moji borbi za socializacijo sem zrasel iz telička v tele, potem so me dobili in naklestili kot se naklesti v teh naših krajih ...

ODLOŽI PLAŠČ

tele gre v svet, vmes preide vse faze razvoja od butlja preko nebodigatrebe do sužnja in v končnem do malega princa. Pri malem princu me fascinira to ... da ... nič ne ve. Kar naprej sprašuje. V resnici me to da nič ne ve, ampak želi vedeti, bolj prevzame, skoraj gane! Ta njegova naiva ... a malih princev in princesk je na planetu ravno toliko kot jih je prebralo knjigo. Mali princ. Jaz nisem princ. Pa še ... sploh ne vem kako se obnašati, če si princ! Mislim si celo, da sem popolna obratnost tem princem. Vse dobijo ko se rodijo. Pa jaz? Kaj sem dobil? Nič! Razen batin ... po batinah se človek zave kaj je dobro in kaj je slabo. Če so bolele, sem vedel, da nisem kriv. Torej ... nisem storil nič takega ... hm!

Pojavi se vprašanje: kaj se skriva za besedami nič takega! Ko ni bolelo, ni bolelo zato, ker sem vedel, da si zaslužim. Bogve, če je Jezusa bolelo vse tisto ... bičanje kronanje križanje ... malo ga je že moralo. Tako si jaz mislim. A ne povem.

Ker ... ker ... ne znam povedati točno, zakaj ne povem.

SEZUVA LEVI ČEVELJ

Intervjuji so bedasti.

Članki lažnivi.

Slike grozne.

Goska zgleda groteskno. Je že moral hudič snemati z ribjim očesom.

Pač reporter prejšnjega sistema ... taki vse izmaličijo. Izmaličijo, da se ustoličijo.

Potem jih lahko uniči samo urednik. Ta pa, če je pameten ne kolje kokoši, ki nese zlata jajca.

Pa tako nič ni pristnega.

Krave, ki mi je rešila življenje, že dolgo ni več. Kaj torej počne v dokumentarcu druga

krava? Ki mi ni v življenju nič naredila? Nič ponudila ... krava, ki je pomagala pri tem, da mi žleza ščitnica ni ponorela ali celo odmrta, že dolgo ni več. Kaj vem, kaj so naredili iz nje ... zrezke že, menda. Golaž. Klobaso? Tlačenko. Vsega se spomnijo mesarji. Zato so od njih bogatejši le odvetniki. Nekateri.

Ne znam povedati, kaj me je gnalo v Germanijo. Znam. A ... sam ne vem točno, kaj in kako naj to povem. Pravzaprav ni kaj povedati. Ko so me odtrgali od Šeke, tako je bilo ime oni kravi, sem se počutil kot ... na ... kako naj to izrečem ... aha – skočimo v zgodovino: kot deseti brat! Tako. Počutil sem se kot deseti brat, ampak spet ne ravno tako. Recimo temu bolj sodobno: kot peto kolo. Ali trinajsto prase ... če ima svinja dvanajst seskov. Pa jih ima? Brez počutja sem bil, to je najbolj blizu resnici. V svoji koži sem bil nezaželen sam sebi. Taki voluharji kot sem jaz, vsi končajo ali na Radgonskem mostu v uniformi ali v gramozni jami v Hočah ali pa ... v Germaniji. O Ameriki nisem razmišljal.

O Ameriki sem razmišljal ko sem bil v Germaniji. Ni bilo kaj razmišljati. Delal sem kot ... uf! Kaj vse sem delal in počel!

Zaradi pravilnega delovanja žlez, tu moram pohvaliti predvsem žlezo ščitnico, pa tudi priželjc je sodeloval, sem zrasel v moža. Lasje so mi rasli kot pri vsakem, ki mu rastejo ... saj veste kaj mislim ... nimam časa, da si jih redno strižem, pa tudi zapravim manj, zato so tako dolgi. Pa ... tudi Lennon je nosil dolge lase. Pred dnevi sem imel še daljše ...

SEZUVA DESNI ČEVELJ

O, kako letijo dnevi! O, kako nam teče čas!

Žal mi je, da sem se ostrigel. Idiot!

Česa vse ne naredi človek v borbi za oblast!

Ostriže se. Naredi fazon.

LEVA NOGAVICA, JO POVOHA

Očala zamenja za kontaktne leče. Mogoče tako bolj vzpostavi stik s sočlovekom. Če rečemo politiku sočlovek. Ko se začneš družiti s politiki, nehaš komunicirati z ostalimi. Vsaj normalno ... še moja, ki nima kaj prida masla na glavi, drugače pa o svoji ženi vse najlepše, mi je rekla: Ivan! Kaj pa je s tabo? Poglej kako si umazal pod! Pa v onem plotu še tudi nisi pribil letvic! Pa ... ostrigel si se! Neverjetno! Jaz te to prosim deset let in več, pa nič! Zdaj pa naenkrat vse to! Res si se spremenil. Samo opica ti še manjka!

DESNA NOGAVICA, JO POVOHA

No, pa sem si omislil še opico! Da bo bolj veselo.

Saj je bilo. Nekaj časa.

Potem pa naenkrat vsi nekaj hočejo. Še opico mi je en hudič hotel kupiti!

SI OGLEDUJE OBE

Zaenkrat se še otebam izrazov kot so: tepci, butlji, bedaki ... med bankirji diplomati in politiki pa je nekaj drugega.

Ni oni Grk, rojen v Turčiji, emigriran v Argentino, s slovenskim potnim listom, poslan k nam na južno stran Alp, da nas dokončno uniči, izrekel v enem samem samcatem stavku besedo destinacija kar štirikrat? Njegova, potem sem pogledal v slovar tujk, destinacija je, če sem ga prav razumel: da se naša dežela zadolži z njegovim blagoslovom seveda, do kape in vrh nje, da bo potem rod za rodom plačeval kot zmešan tja do konca tega stoletja obresti, on pa mora kar kurentno na operacijo žolčnika, ker ga nekaj hoče ... zaje bavati zdravje, ki mu sicer kar služi. Glede na to, koliko in predvsem kaj požre. Ja, izrazil se je: požrem! Tako je hotel poudariti, da moramo postati bolj intimni in povezani med sabo. Kdo, tega pa ni dejal. Nebenbei: destinacija pomeni določitev namenek cilj smer ... namembni kraj!

SI NATIKA COPATE

Srečanje s tem ministrom mi je spremenilo življenje. Kako pa mi ne bi! Ko vidiš takšno

nezdave barve mašinerijo mesa dreka in tekočin na dveh nogah, s tistim trebuhom ... se ti mora milo storiti. Ugotoviš, da je ves svet v kurcu ravno zaradi takih destinacijsko orientiranih osebkov, ki ... skrbijo, da stanje kot je, ostane še naprej naš status quo, vsaj dokler so oni živi, potem pa ... naj vse skupaj vzame vrag, če že mora. Vraga pa ni. Vraga smo si sami izmislili. Ker bog sam ne more obstajati. Ker je svet v dualizmu. Dobro zlo.

Lepo grdo. Črno belo.

Sladko kislo. Mlado staro.

Zavarovano nezavarovano.

Moško žensko. Plus minus.

Evforija depresija. Gnus ekstaza.

Pekel nebesa. Še kaj? Življenje pa se pretaka v odtenkih.

ODVEŽE METULJČKA

Če smo si izmislili boga, si moramo tudi njegov antipod. Hudiča. Francoski pesnik je nekaj raziskoval v tej smeri in ugotovil: zmaga hudiča je v tem, da je prepričal ljudi, da ga ni.

Je bil zaradi tega v zaporu? Ali pa je spesnil kaj hujšega? Če prejšnje ni hudo.

Za moj okus ... ne vem.

Še o bogu ne vem točno, kaj se godi in dogaja. Mati so verjeli, ja!

Koliko pač so ... stari pa je samo pil ... so ga pili.

SRAJCA, 1. GUMB

Sumim, da je vikanje staršev zelo proti naravi človeka. A tega se ne smeš zavedati. Dokler si froc! Potem si navajen. In ko prednik premine, še vedno govoriš v onikanju.

Smo pač govedo. Mislim, da smo pravo govedo. Zato se umikam iz kandidature. Predsednik govedine? Hvala.

SRAJCA, 2. GUMB

Intelektualce kot sem jaz in meni podobne podijo iz dežele, da se ne pojavi kak svež bik, ki bi pometel s predsodki in predvsem s posledicami teh predsodkov.

SRAJCA, 3. GUMB

Še čitat nisem znal ko sem zapuščal rodno grudo.

Računanje! Ha, kar misli si! Res sem bil pagat ultimo.

Bil sem resnično neizobražen.

SRAJCA, 4. GUMB

Ne rečem, da je izobrazba vse. Da ni, sem dokazal sam.

Jaz. Mali princ. Koliko let sem potreboval, da sem postal car!

Zdaj me pa hočejo izrabljat tu neki imaginarni politiki, ki so utelešenja zlega duha, ravno ono, proti čemur se hočem boriti. A se ne bom. Umik. Ne znam tuliti z volkovi. Malo me jebejo glasilke, malo pa sem prehlajen že celo življenje. Spal sem neredko na mrazu, tudi na dežju ... ni moja destinacija oblast!

SRAJCA, 5. GUMB

Moja destinacija je pomagati ljudem.

ODVRŽE SRAJCO

Oni se pa grejo čisto neko drugo igro. Bajе se ji reče monopoli.

Sin me bo naučil, ko bojo njega drugi. Potem bomo z ženo igrali v troje.

Vem pa že prvo in glavno pravilo: brez usmiljenja! Me pa res zanima kako se igra.

Ne znam pisati ne brati ne računati ... zdaj znam malo, no ... vsega znam malo ... tak kot od mame nag in bos povrhu se znajdem v centru evropskega gospodarstva – v najnaprednejši deželi pod soncem, niso Germani po kisli župi priplavali na svet in ... pred mano se odpira bodočnost.

Slišal sem že za bodočnost.

Govorilo se je o njej že, ko sem bosopet letal za kozami po onem strmem bodičastem bregu ... ostroga pri ostrogi, na tleh v tisti travi.

Moja bodočnost, ki je bila res samo moja, se je spremenila v sedanjost, ampak tu še ni konec. Še naprej se spreminja in postaja preteklost, ni se še nehala.

Mislím, da človek počne narobe stvar, ko iz sedanjosti razmišlja o prihodnosti. Moral bi obratno: iz prihodnosti bi moral kdaj pa kdaj pokukati v sedanjost. Potem bi mogoče drugače razmišljaj.

In si drugače zastavil življenje.

ZAČNE SLAČIT HLAČE, ODPENJA PAS, GUMBE

Ministrov menda ne bi bilo. Predsednikov tudi ne.

Hej! Predvčerajšnjim mi je rekel Polde: Ivan! Pa se ti nič ne bojiš?

Česa, vprašam jaz.

Dobro, reče on, nismo v Ameriki, ampak predsednike ubijajo tudi v manj razvitih deželah.

Nekaj se šušlja ...

Takoj sem vedel, da od njega ne bom nič izvedel. Začel je: se šušlja.

Vseeno me je zanimalo, kaj se to tako šušlja.

Ubili te bojo.

Jaz sem seveda najprej presenečen. Potem pa ne več. Spomnim se, da sem bogat. In da bogati ... včasih končajo svoj laif prehitro, mnogokrat v sumljivih okoliščinah tako ali drugače, tudi zabodeni, zastrupljeni, padejo s stolpnice, utonejo ... cela parada smrti.

Že nekaj let delim denar.

ZLEZE IZ HLAČ

Naj najprej počakajo, da ga razdelim, pa naj me potem koknejo, če je treba, sem mu rekel.

Eh kak denar, je odvrnil.

Pa zakaj bi te potem koknili, ko bi jim vse razdelil, sam pa nič imel?

OGRNE ŠLAFROK

Ne bogastvo! Vpliv ti raste! Vpliv!

Ha. Vpliv. Kako čarobna beseda. Če imaš denar, imaš vpliv.

Še bolj pa je zanimivo, da lahko vplivaš s tem svojim vplivom.

Vplivaš torej z denarjem? Nesnaga!

Če bi razmišljali iz prihodnosti nazaj v sedanjost, bi tudi potomci Židov, ki so križali Jezusa, drugače razmišljali in s tem drugače živeli svojo ero.

Morgan je bil tepec. Pogoltni lakomni prostaški Žid.

Če bi drugače tuhtal v svoji neomajni omejenosti v tistem brokatu, svili in zlatu, bi človeštvo že sto let uporabljalo zastonj in predvsem čisto energijo. Čeprav tisto prvo bolj bode v oči.

In kaj je rekel Nikoli Teslu, ko mu je ta pokazal revolucionaren plan: potem bomo pa prodajali samo antene?! Zbogom, gospod Nick.

Ja, Nikola je bil za bankirja hudič v krojeni obleki ... ne pomeni zaman Nick hudiča, zlodeja. Samo Nolteja pogledaš. In kaj se je takrat zgodilo?

Bog, Morgan torej, je premagal hudiča, Nicka, ki je v svojem prizadevanju po pridobivanju duš šel tako daleč, da je ponudil zemljanom zastonj elektriko in s tem osvoboditev izpod jarma božanskih Rothschildov Morganov ameriškega senata UE in drugih diktatorjev.

Bog je torej zmagal. Papežu čestitke. Škofom poklon.

Učil sem se kot opica v laboratoriju.

Gledal sem, včasih kaj povonjal, potipal ... vprašal, če je bil doktor dobre volje.

Doktor sprva ni verjel, da sem analfabet in daleč od Pitagore. Povedal mi je ob prvem

snidenju: človek se uči celo življenje.

Mladenič iz Prlekije je izvedel: ni še prepozno! Nič ni zamudil. Ali pa malo.

Bil sem kot goba, vpijal in srkal sem osnovne veščine, dokler mi ni postalo vse jasno. Vse jasno.

ODVRŽE ŠLAFROK

S tem mislim stvari, ki so bile v moji domeni. Dimniki. WC školjke dializa ...

SE ZOPET ZAČNE OBLAČITI

Obvladal sem postopek dialize.

LEVA NOGAVICA

Dve leti pred tem sem bil dimnikar. Pa so me enkrat sredi čiščenja ujeli cerkveni zvonovi.

Kar naježil sem se. Nisem mogel spizditi in se rešiti zvonjenja, bil sem sredi dela. Kar sem delal, sem rad naredil dobro. Danes se temu reče: všečno.

DESNA NOGAVICA

Dimniki so me takrat nehali mikati. Začel sem čistiti v bolnišnici.

En dan sem predlagal doktorju eno mini noviteto pri delovanju dializnega aparata. In kaj je stari naredil? Hej!

Ne morem patentirati reči pod tvojim imenom, ti vseeno samo čistiš stranišče ... naredimo tako: jaz predstavim patent, ves denar od tega pa dobiš ti. Ne bo veliko, malo pa spet ne.

SRAJCA, 1. GUMB

Čistil sem školjko, ko je stal ob meni in mi govoril. Potem je brcnil v vedro, da se je prevrnilo in pošpricalo že počiščene površine, pa rekel: unterhund! Parabola! Pusti to svinjarijo, bomo dobili drugega, jaz rabim asistenta! Grema pit!

Potem sma se napila malo že v ambulanti, do konca pa v nekem baru. Za čistilca je prišel en Turek, ki pa niti osnovnih nemških besed ni premogel v svojem besednjaku. Ni ga oviralo to pri čiščenju.

SRAJCA, 2. GUMB

Bil je izurjen. Strokovnjak.

Potem je doktor umrl in mi zapustil še pol premoženja. Pa seveda ambulanto.

SRAJCA, 3. GUMB

Če danes pomislim na tisti čas, torej če iz takratne prihodnosti – danes also – zrem v ono sedanjost, ugotavljam, da me je tip zaposlil na delovno mesto asistenta, enkrat mi je rekel,

SRAJCA, 4. GUMB

da še nikdar ni imel takega in da so bili vsi po vrsti do takrat sami jebivetri in luzerji, nebulozni po vrhu, a z izobrazbo, jaz pa nisem imel niti štirih razredov šole izdelanih ...

SRAJCA, 5. GUMB

Zanimiva parabola, bi rekel pokojni doktor. Marsikaj je rad označil za parabolo.

PAS V HLAČE

Če še tako malo vklopim spomin in pobrskam, ugotovim, da je bil on sam ena parabola. In kar je še bolj zanimivo, nič tuzemskega ni odnesel s sabo v grob.

To mi je dalo misliti.

OBLAČI HLAČE

Včasih sem se zalotil, da preveč razmišljam. Sam sebe sem oštel, češ kaj lenariš. Medtem ko tečejo sekunde in minute pa še kaj, se valjaš v brezdelju kot lord Byron, ki je takoj ko je ugotovil, da čas teče kar skozi njega ne glede na to kako se bo odzval, začel pisati. Pisal je o brezdelju. Tako ga je tudi počastil.

Poldetova pripomba, da se nekaj šušlja o moji likvidaciji mi je odprla novo okno v razmišljanju. Das Fenster!

Ni vse v tem, da si prizadevaš. Velikokrat te to uniči.

Kratkotrajno prizadevanje je verjetno neškodljivo v večini ozirov, a ko je beseda o dolgotrajnem poskušanju, tako dolgotrajnem, da te že začne boleti duša poleg vsega tega, takrat pa je gospod Nick, Nicky – zlodej odnesel šalo.

Vedno pusti posledice pretirano prizadevanje. Da bi se to prikriilo, imenujejo ta proces: napredek! Kar naenkrat zlorabijo besedo.

Zame ni napredek družba, v kateri sem kaznovan za peripetije, o katerih nikoli ne bi mislil, da so vredne kake kazni.

Recimo ... prižgem si cigareto.

SI GRE KUHAČ ČAJ ALI KAVO

Ali: peljem se podnevi in nimam prižganih luči!

Vozim se z mopedom in nimam čelade.

Pes se userje na livadi. Grem skozi prazno križišče pri rdeči seveda ali rumeni. Privoščim si svinjsko zarebrnico. Prižgemo joint ... se vozim nepripasan, govorim javno o krivicah.

Postavim si zajčnik ... vse prepovedano! Alles verboten! Humbug pa tak Gesellschaft!

Tak napredek me je nehal zanimati.

Nehalo me je zanimati tudi ... marsikaj ... marsikaj me je nehalo zanimati.

Tudi ... uganili ste: politika.

SREBA

Imam kup razlogov, da se ne bom več vmešaval in igral v karnevalu neumnosti in amoralne idiota. Volk nočem biti. Volk je lahko umetnik. Tudi stepni volk, zaradi mene! A pri vodenju naroda si nihče ne bi smel privoščiti volka v sebi.

SE OBUVA, LEVI ČEVELJ

Človek človeku volk, so vedeli že pred nami – nič novega.

Novo je samo to, da to ni dobro.

Ne moreta dve ženski v zdravi družbi skakati ena v drugo samo zato ker sta samici, kot se dogaja v pasjem svetu. In štejemo to za normalno. Okej. A pes ni človek. Homos je pa humus ...

SREBA

Odrekam se pravici vsakega državljana, ki je redko izkoriščana in ne bom kandidiral za predsednika. Ne bojim se smrti, o ne. Razen tega bi me naredili mučenika ... nihče pa ne ve, če si celo življenje ne želim ravno tega?

SE OBUVA, DESNI ČEVELJ

Ne bojim se smrti, ker sem doživel toliko tega, da ... ni več nobenega strahu v meni, nič se mi ne more zgoditi, razen konca. Če izrečem, da konec v resnici niti ni konec ampak prehod, pomislijo: ta je tudi po svoje usekan in naravnan ... novodobni malo cerkveni new age ... drugi so also normalni. Ne vem če.

Lucija pravi: a česar ne vidiš tega ne verjameš in če ne verjameš potem tega ni. Po načelu našega dualizma pomeni to tudi: kar vidiš in kar verjameš, tudi obstaja, zato tudi je.

S smrtjo sem torej opravil. Sem nekako pobotan z njo. Na osebni in univerzalni ravni.

Zakaj torej nočeš v politiko me sprašuje alter ego. Radoveden kot vedno. Naspidiran ...

Polde je rekel: bojijo se te! Bojijo se Ivana Krambergerja!

Kdo se boji Ivana Krambergerja?

Nisem noben črni mož. Nisem bau bau.

Ne Pehta. Ne Bedanec. Ne mr. Hyde ali Jack Razparač, še Metod Trobec ne. Noben Rihtarič. Kdo se boji mene?

Polde je rekel: tisti, katerih se moraš bati ti!

SI NATIKA METULJČKA

Hudič. Težava je v tem, da se jaz ne bojim nikogar. Kdo so potem ti, ki jih ni?

Tako se svetijo, da jih ne vidiš, mi je odvrnil Polde na moje glasno razmišljanje.
Nisem mu povedal, da se umikam iz direndaja, imenovanega kandidatura.

Minilo me je do predsedniškega stolčka.

OBLAČI SUKNJO

Dokler bojo na svetu razsejani Morgani, Nikole pa bojo kot niemandi v pesmih tavali naokoli, noben predsednik ne bo odrešil nobenega naroda, še najmanj pa našega – arogantnega zaostalega pohlevnega in ciničnega, nič takega ni pri nas, česar se drugje ne bi dalo najti.

Zato je otročje lahko najti narode, ki jim vladajo idioti in agresivni manijaki, ljudje pa najebejo kot žuti. Se reče, jel ...

Cankarja niti ni ubil Slovenec.

Našega velikega pisatelja je pokončal Srb.

Se zato reče Srbe na vrbe? Mogoče pri nas.

V drugem jeziku pa zveni drugače. In namesto Srba je Hrvat.

ŠAL

Čeprav je Hrvata treba na vrata. Če nima brata.

Potem so še tu Čehi: Čeh hajd v meh!

Poljaki ... Poljake med prostake ...

Madžare na pare! Italijane med pijane!

Škote med falote.

Ali: Slovenci se najbolj znajdemo med venci! Pa med sodi še, recimo ...

Žide med gnide Turke med murke ...

Vsak narod si bo pisal sodbo sam.

Tudi to je izjavil Ivan, pa ne jaz ... Cankar.

Jaz, tudi Ivan, ampak Kramberger pa dodajam besedam onega Ivana: mogoče res, da si jo bo pisal sam, ampak: po diktatu sodnika!

Pri tem aktu nočem imeti nobenega opravka.

Ja nič ... omislil si bom gosjo farmo. Perje! V perju je prihodnost!

OBLEČE PLAŠČ

Ali pa se mogoče motim? Pa je ta kje drugje?

V nafti? V impulzih? Frekvencah? Zavarovalnice?

Kar se pa tiče:

bojijo se Ivana Krambergerja,

VZAME KLOBUK

prevedimo to v jezik v resnici naprednih ljudi: bojijo se resnice.

Preveč sem dregnil, ose so v zraku, drek smrdi po svoje ...

NATAKNE KLOBUK

sonce sije trava raste krava muka bik jo fuka, naj jo, samo da bo dala mleko.

Za take kot sem jaz. Brez nas bi bil svet preveč dolgočasen.

SE ODKRIJE, POKLONI, VZRAVNA

STREL V TIŠINO ...

DROBEN CUREK KRVI – IVAN OBLEŽI, OBLEŽI

(NA ODER PRIDE ZMEDEN MAČKAST PIJAN TRESOČ ALKOHOLIK, PUŠKO MU KAR TRESE V ROKI, POGLEDA MRTVEGA IN ODIDE)

opomba: slačenje & oblačenje je hkrati pomoč pri obvladovanju teksta.

Asociacije ...